

Bruxelles, den 6. december 2023
(OR. en)

16388/23

AGRI 790
AGRIFIN 153
AGRIORG 148

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: delegationerne

Vedr.: Markedssituationen, særlig efter invasionen af Ukraine
– Orientering ved Kommissionen og medlemsstaterne
– Udveksling af synspunkter

Med henblik på samlingen i Rådet (landbrug og fiskeri) den 10.-11. december 2023 følger i bilaget til delegationerne et baggrundsdokument, der indeholder en sammenfatning af medlemsstaternes skriftlige bidrag om ovennævnte emne og det spørgsmål, som formandskabet har foreslået som rettesnor for drøftelserne.

1. Efterhånden som 2023 nærmer sig sin afslutning, rapporterer flere medlemsstater i deres skriftlige bidrag¹, at situationen på Unionens landbrugsmarkeder fortsat er en udfordring. På trods af et vist fald i omkostningerne til vigtige input sammenlignet med det foregående år er omkostningerne til energi, gødning og foder fortsat høje, hvilket sætter flere sektorer under pres, eftersom omkostningsstigningen knap nok afspejles i de priser, der betales til landbrugerne. En række faktorer, herunder situationen i Ukraine, den globale økonomiske afmatning og den seneste geopolitiske udvikling i Mellemøsten kombineret med ugunstige vejr- og klimaforhold, dyresygdomme og sundhedsproblemer, holder fortjenstmargenerne fra landbruget og landbrugernes indkomster på generelt lave niveauer. Nogle medlemsstater oplyser endda, at produktionen, navnlig af husdyr, i nogle tilfælde er opgivet. Det følger heraf, at bistand fra den fælles landbrugspolitik fortsat er afgørende for at opretholde Unionens fødevarerikkerhed.
2. Dette er især relevant for markafgrøder, hvor omkostningerne til input indkøbt på forhånd var ret høje, mens de priser, der blev betalt til landbrugerne, ifølge en række medlemsstater er faldet betydeligt i løbet af 2023 af forskellige årsager. Flere medlemsstater rapporterede også om et fald i udbyttet, navnlig som følge af ekstreme vejrforhold og øget konkurrence fra importen fra tredjelande. Nogle medlemsstater rapporterer om fortsatte problemer som følge af den store tilstrømning af forsendelser fra Ukraine og manglen på tilstrækkelig lagerkapacitet. De etablerede handelsstrømme inden for EU synes også at være blevet påvirket i nogle tilfælde. Under drøftelserne i CSA gentog flere medlemsstater deres opfordring til at ophæve ensidige forbud mod ukrainsk eksport.
3. På den positive side rapporterede en række medlemsstater om en endnu lille stigning i priserne på mælk og mejeriprodukter, som stadig ligger under sidste års niveau. Andre medlemsstater har bemærket, at deres producenter i samme periode så sig nødsaget til at sælge deres mælk til priser, der lå under produktionsomkostningerne.

¹ 16122/23.

4. Flere medlemsstater oplyser, at fortjenstmargenerne for andre animalske produkter også er under pres, ikke kun fordi omkostningerne til foder fortsat er høje, men også på grund af udbrud af dyresygdomme i visse dele af Unionen, nemlig afrikansk svinepest, fugleinfluenza og bluetongue.
5. Flere medlemsstater oplyser, at markederne for frugt, grøntsager og andre specialafgrøder blev påvirket betydeligt af ugunstige vejrforhold ud over de høje omkostninger til energi og forarbejdning, hvilket har reduceret rentabiliteten af deres produktion. Medlemsstaterne rapporterer også om en betydelig nedgang i forbruget af vin og økologiske produkter, bl.a. på grund af den økonomiske afmatning og inflationen, som har tvunget forbrugerne til at flytte deres fokus fra at købe friske fødevarer og andre fødevarer af høj værdi.
6. En række medlemsstater rapporterede også, at den hurtige stigning i rentesatserne har skabt endnu en byrde for landbruget, navnlig for bedrifter, der har investeret og er vokset hurtigt. Hvis rentesatserne forbliver høje i lang tid, kan det resultere i, at muligheder for udvikling af landbruget ikke udnyttes.
7. I betragtning af ovenstående oplysninger anses det for hensigtsmæssigt at holde en politisk drøftelse med fokus på de vigtigste faktorer, der påvirker landbrugets fortjenstmargener og rentabilitet i EU og de europæiske landbrugeres indkomst. Sammen med drøftelserne om det første år for gennemførelsen af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik kan en sådan udveksling være nyttig med henblik på at behandle ovennævnte problemer og udfordringer på en rettidig og effektiv måde gennem den fælles landbrugspolitik.
8. På denne baggrund beder formandskabet delegationerne om at behandle følgende spørgsmål under ministrenes debat:

"Hvad er i lyset af den aktuelle internationale situation og de makroøkonomiske prognoser de vigtigste faktorer, som medlemsstaterne har identificeret, og som på kort til mellemlang sigt kan have en betydelig indvirkning på landbrugsmarkederne og på det europæiske landbrugs fortjenstmargener og rentabilitet?"